

**Pół roku z kryzysem COVID-19.
Aktualizacja wniosków dot. sytuacji finansowej JST i banków.
Czy nie ma się już czym martwić?**

Mariusz Gołaszewski – Prezes Zarządu Aesco Group Sp. z o.o.
<https://aesco.com.pl/zespol/#golaszewski>

Agenda

- Spada czy nie spada? Analiza sytuacji dochodowej i wydatkowej samorządów po I półroczu 2020 r.
- Prognozy finansowe na przyszłość - scenariusze, niewiadome
- Sytuacja w bankach - aktualizacja
- Tarcza antykryzysowa i bon inwestycyjny - czy wystarczą do obrony finansów JST?

System finansowania A.E.S.C.O.

– zarządzanie potencjałem finansowym

O Aesco Group

- **Finanse** Audyty **Oszczędności** dla JST
- Od **2011** pracujemy z **lokalnymi liderami**, żeby mogli działać jak **najskuteczniej**, budując **lepszą przyszłość** swojego miasta czy gminy
- Robimy to poprzez **pozyskiwanie finansowania na inwestycje**, doradzenie w sprawach **finansów i zadłużenia** oraz **szkolenia i audyty**

512

zrealizowanych projektów

6 167 mln zł

pozyskanego finansowania

578 mln zł

wygenerowanych oszczędności

Piaseczno

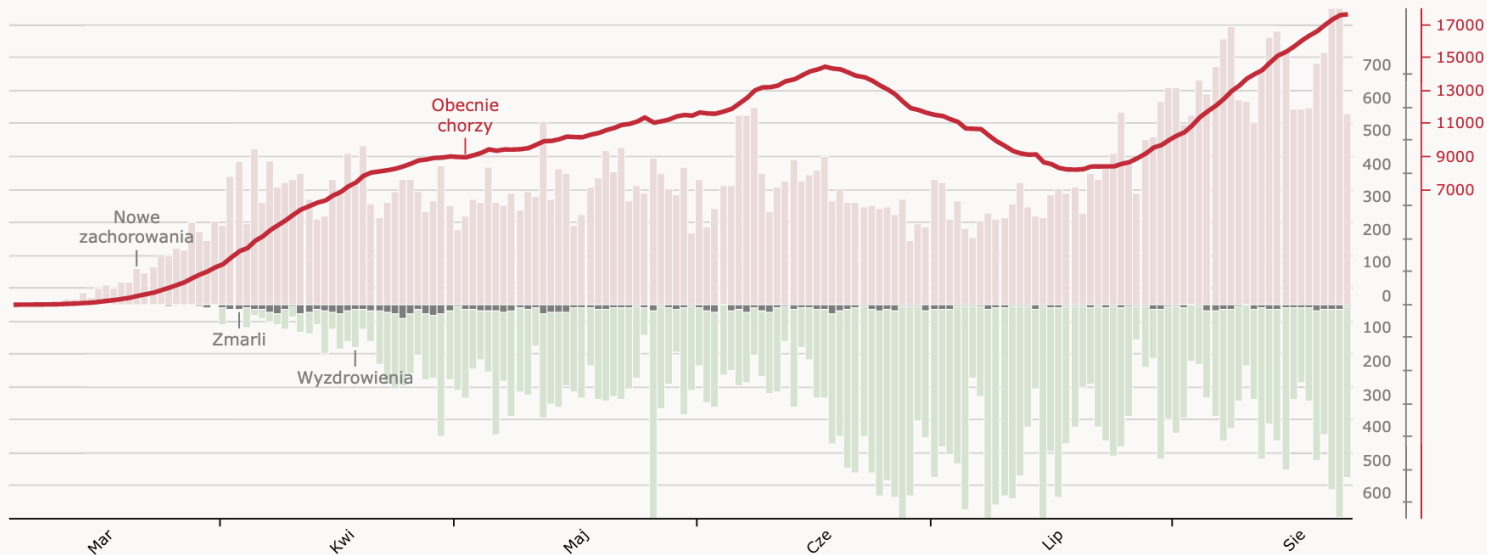
KLUCZBORK

Czy realizuje się czarny scenariusz?

Potwierdzone zakażenia, wyzdrowienia i zgony

STAN NA: 2020-08-22

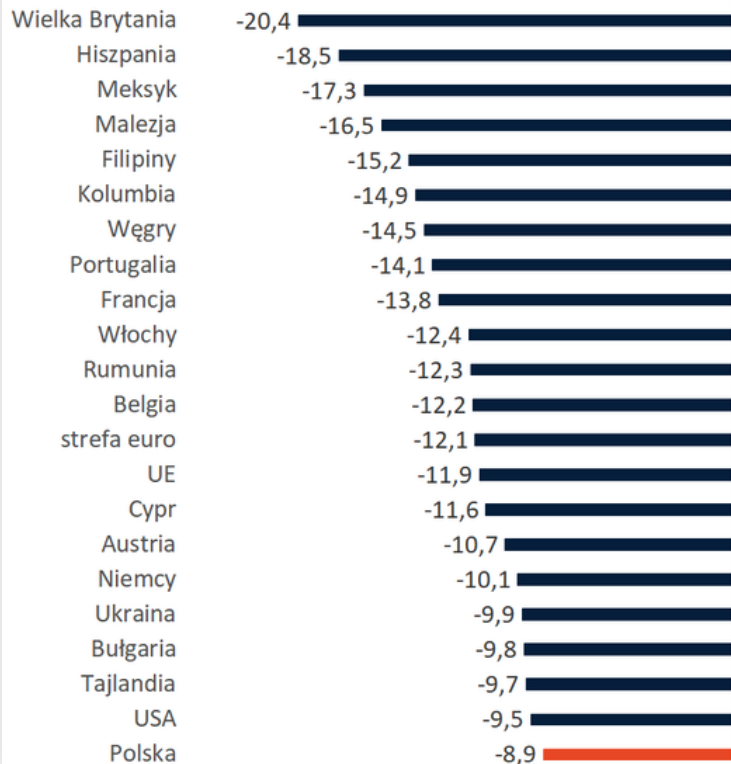
CZERWONE SŁUPKI - POTWIERDZONE NOWE PRZYPADKI KORONAWIRUSA DZIENNIE
ZIELONE SŁUPKI - LICZBA WYZDROWIEŃ W KOLEJNYCH DNIACH
SZARE SŁUPKI - LICZBA ZGONÓW W KOLEJNYCH DNIACH

LINIA CIĄGŁA - "AKTYWNE PRZYPADKI": SKUMULOWANA LICZBA ZAKAŻONYCH OSÓB, POMNIEJSZONA O LICZBĘ WYZDROWIEŃ I ZGONÓW

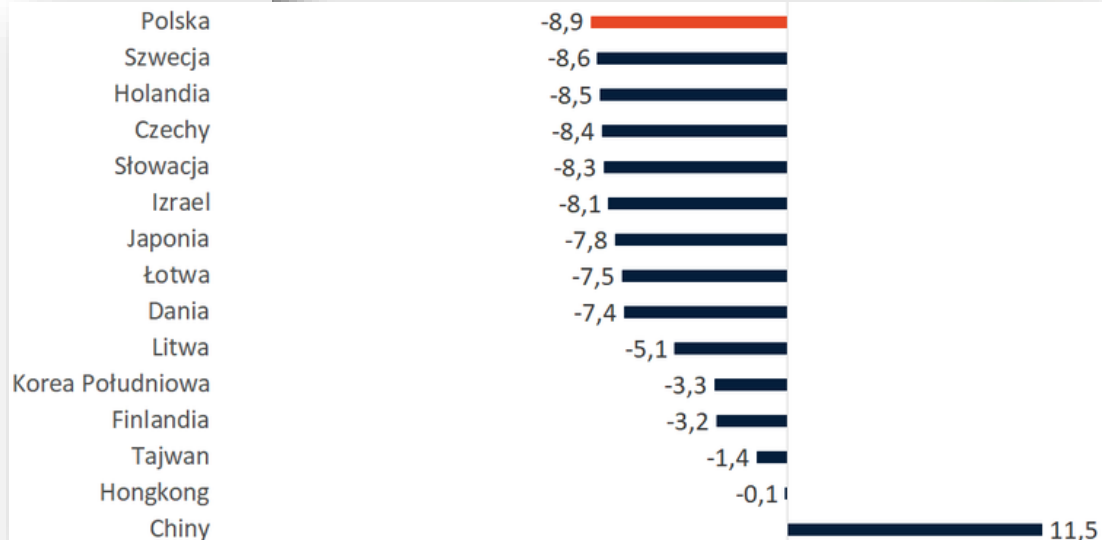
ŹRÓDŁO: MINISTERSTWO ZDROWIA

Pandemia a Produkt Krajowy Brutto na świecie

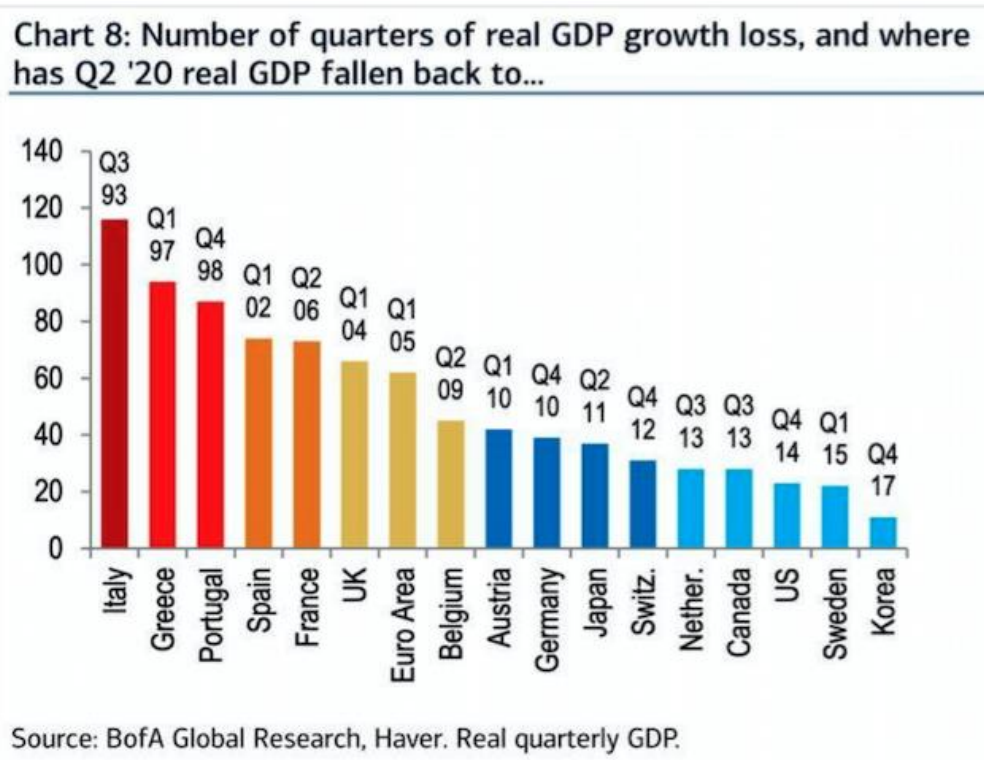
Dynamika PKB w II kw. 2020 r. (kwartał do kwartału)

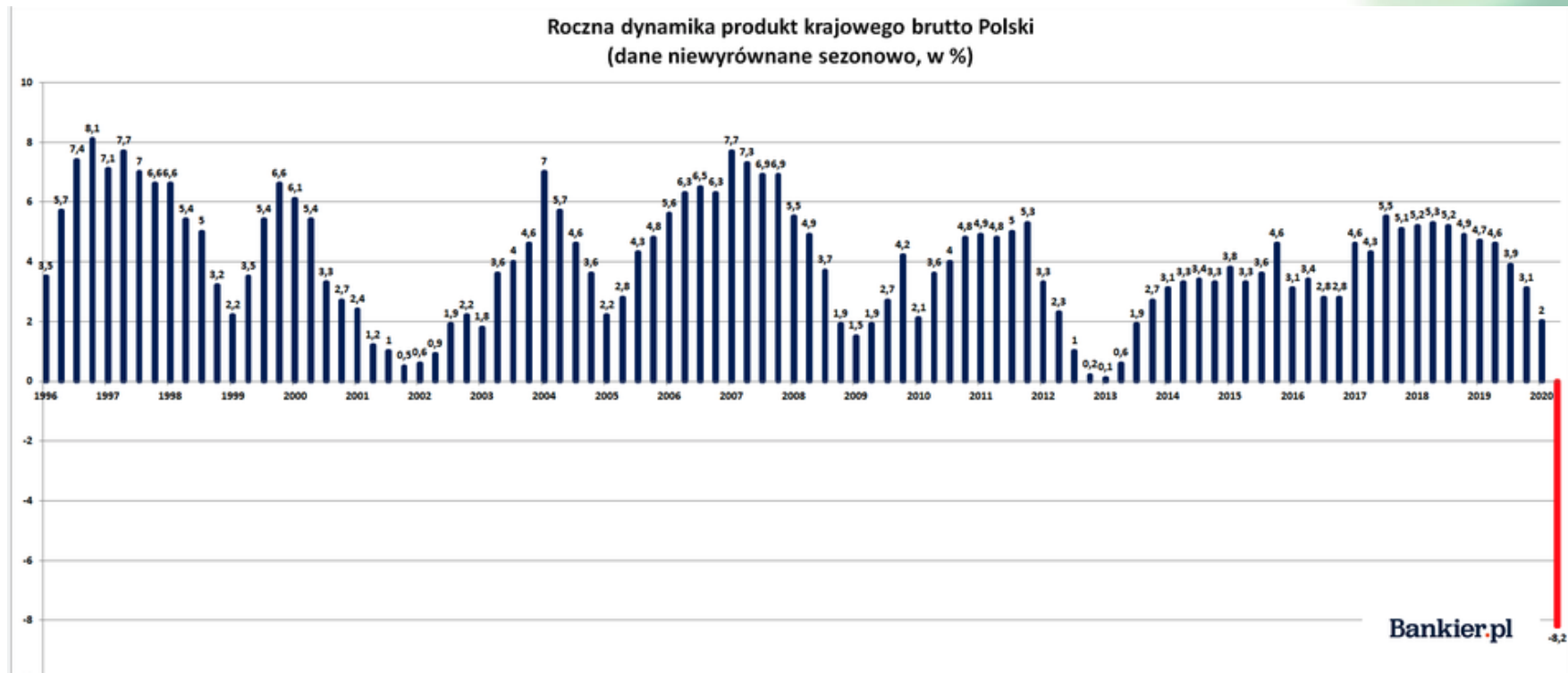
Bankier.pl

Do jakiego roku cofnęły się gospodarki wskutek kryzysu?

Spadek PKB w Polsce (II kw. 2020)

Ale przecież nic się złego nie dzieje...

FOREX

05.08.2020 14:02

Skuza z MF: Dochody JST z PIT, CIT i subwencji na poziomie 102% r/r po czerwcu

Dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu PIT, CIT i subwencji ogólnej po sześciu miesiącach 2020 r. kształtują się na poziomie 102% w porównaniu do roku ubiegłego, poinformował wiceminister finansów Sebastian Skuza.

"Łącznie **dochody** jednostek samorządu terytorialnego z tytułu (kluczowych w strukturze dochodów) udziałów w **podatkach dochodowych** PIT i CIT oraz z subwencji ogólnej po 6 miesiącach 2020 r. - kształtują się na poziomie 102% w porównaniu do analogicznego okresu w 2019 r." - napisał Skuza w odpowiedzi na interpelację poselską.

"Natomiast łącznie dochody JST z tytułu udziałów w **podatku** PIT oraz z subwencji ogólnej po 6 miesiącach 2020 r. - kształtują się na poziomie analogicznego okresu w 2019 r. (102,4%. r/r.)" - dodał.

Wskazał też, że od początku pandemii COVID przyjęto szereg rozwiązań, skierowanych do samorządów, dotyczących m.in. obsługi długów samorządów oraz rozwiązań płynnościowych.

Chodzi m.in. o wyłączenie z indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia JST zobowiązań z tytułu **pożyczek**, kredytów i emisji obligacji, które zostaną zaciągnięte przez JST, stworzenie możliwości pomniejszania wydatków bieżących o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19 - przy ustalaniu na rok 2021 i lata kolejne - **relacji** ograniczającej wysokość spłaty długu, a także powiększenie limitu spłaty długu o kwotę wydatków bieżących na obsługę długu.

"Rozwiązanie to ma na celu podniesienie potencjału inwestycyjnego JST, modyfikując na lata 2020-2025 relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego. Rozwiązanie to [...] spowoduje podniesienie limitu spłaty zobowiązań JST, a tym samym może przyczynić się do zwiększenia możliwości inwestycyjnej. Szacuje się, że potencjał inwestycyjny samorządów wzrośnie średnio w każdym roku o ok. 3 mld zł" - napisał wiceminister.

Co warto zauważyć?

Dane obliczone na podstawie reprezentatywnej grupy 51 JST.

Co warto zauważyć?

Całkowita kwota spadku wpływów z podatku PIT w I połowie 2020 roku w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku dla wszystkich powiatów ziemskich i miast na prawach powiatu wyniosła ponad miliard złotych, czyli 7,37 proc. – wynika z raportu opublikowanego przez Związek Powiatów Polskich.

- **W 2019 r. w miastach na prawach powiatu dochody z PIT stanowiły 24,5 proc. dochodów (w m.st. Warszawa 34,9 proc.), a w powiatach 20,4 proc.**
- **W tym roku na zmianach w PIT najwięcej straciły powiaty w województwie śląskim i miasta na prawach powiatu w województwie mazowieckim.**
- **Średni procentowy spadek wpływów z podatku PIT dla statystycznego powiatu w I półroczu 2020 w stosunku do I półroczu 2019 wyniósł 6,5 proc, a dla miasta na prawach powiatu 8,14 proc.**

Co warto zauważyć?

Udziały w PIT

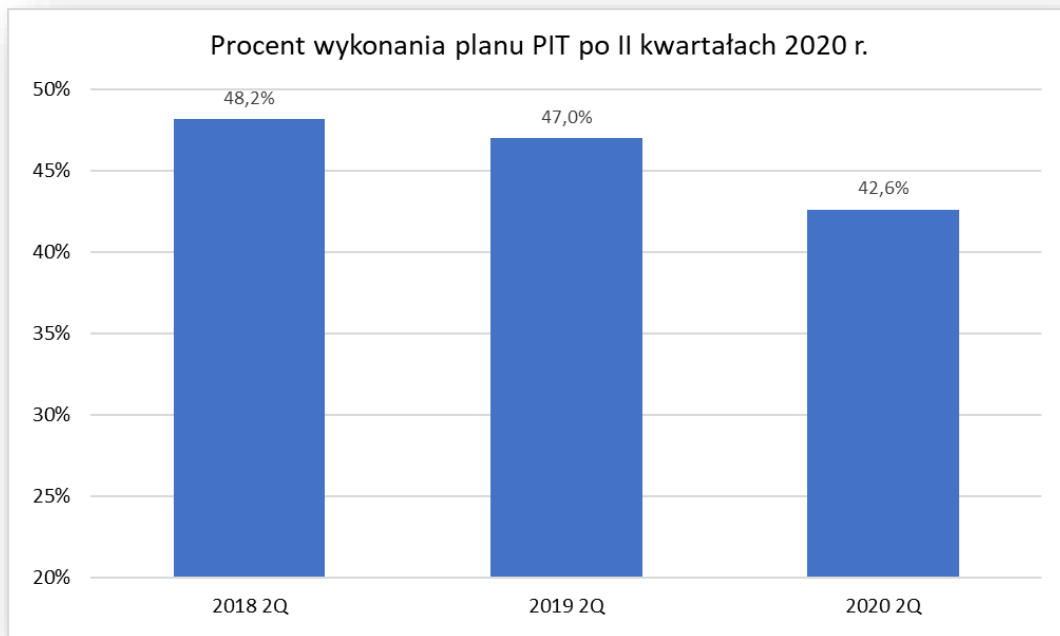
W czerwcu 2020 r. udziały w PIT były **o 6% niższe niż przed rokiem**, podczas gdy w czerwcu 2019 r. wzrosły one aż o 24% w porównaniu z czerwcem 2018 r.

W całym pierwszym półroczu 2020 r. notujemy **spadek o prawie 8%** w porównaniu z tym samym okresem roku 2019, tymczasem w ubiegłym roku pierwsze półrocze przyniosło wzrost o ponad 11% w stosunku do roku 2018.

Trzeba założyć, że ubytek w skali całego kraju i roku wyniesie szacunkowo ponad 4 mld zł, podczas gdy w roku 2019 wpływy z udziałów JST w PIT wzrosły o ponad 5 mld zł w stosunku do roku 2018. Są – jak wiadomo – dwie przyczyny takiego stanu rzeczy:

1. zmiany w ustawie o PIT z lipca 2019 roku (które według resortu finansów miały spowodować tylko zahamowanie wcześniejszych wzrostów dochodów JST z tego podstawowego źródła),
2. spowolnienie gospodarki, spowodowane przyjętymi sposobami zwalczania pandemii.

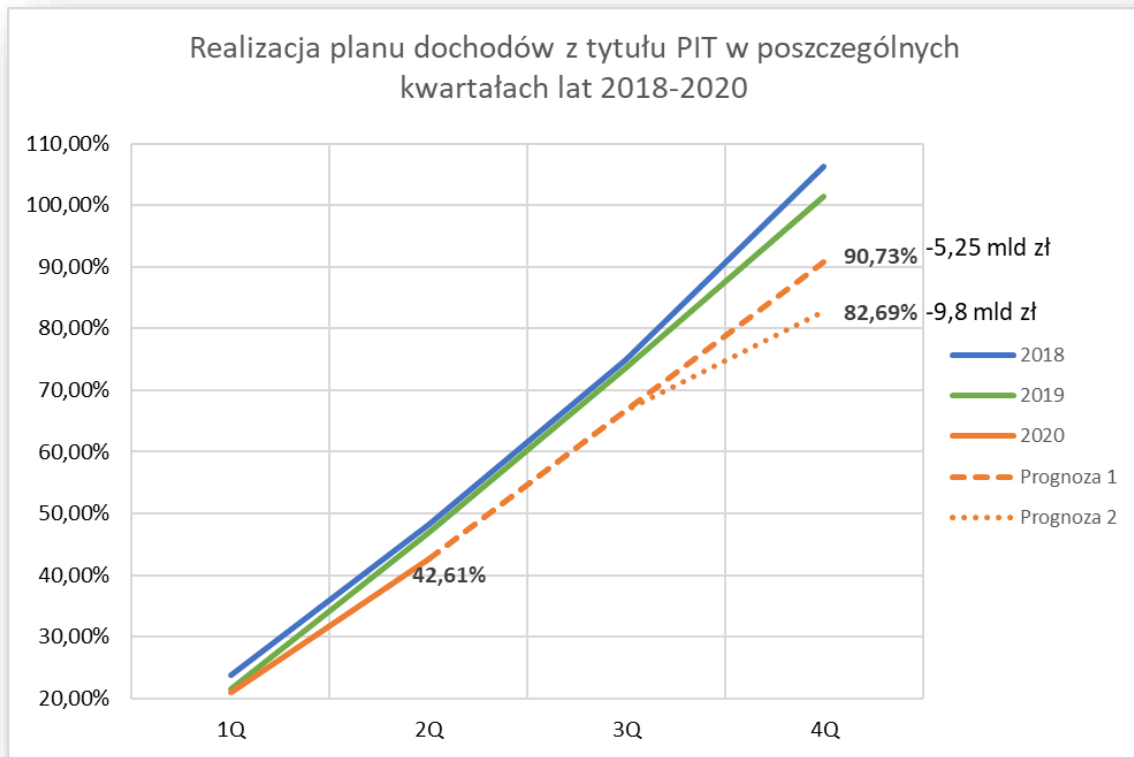
Co warto zauważyć?

Dane obliczone na podstawie reprezentatywnej grupy 51 JST.

Typ	Dynamika 2Q20/2Q19
gm. wiejska	-3,14%
gm. miejsko-wiejska	-4,41%
gm. miejska	-8,82%
miasto na prawach powiatu	-7,41%
powiat	-7,37%

Próba prognozy PIT na 2020 r.

Prognoza 1 zakłada proste utrzymanie się negatywnych tendencji z II kwartału 2020.

Prognoza 2 pokazuje skutki wzmocnienia się negatywnych tendencji.

W związku z tym, że dopiero w III kwartale zauważymy silniejszy wzrost bezrobocia (co wynika z 3-miesięcznych wypowiedzeń i opóźniającego efektu działania tarcz antykrzysowych) to naszym zdaniem dynamika spadków przyspieszy.

Na koniec stycznia GUS mówił o bezrobociu 5,5%, a na koniec czerwca 6,1%.

Zdaniem rządu bezrobocie do końca roku osiągnie 8%, dlatego zakładamy, że bliższy realizacji jest scenariusz prognozy 2.

Prognoza 1 oznacza niezyskanie przez JST planowanego dochodu w wysokości 5 251 mln zł

Prognoza 2 oznacza niezyskanie przez JST planowanego dochodu w wysokości 9 801 mln zł

Prognozy na przyszłość – kwiecień 2020

Czerwińska: wskutek kryzysu wskaźniki zadłużenia osiągną niespotykane do tej pory rozmiary, a poziom deficytu sektora finansów publicznych - wielkości nienotowane od czasów II wojny światowej - powiedziała w poniedziałek wiceprezes EBI Teresa Czerwińska.

PAP

opublikowano: wczoraj, 18-05-20

Wskutek kryzysu wskaźniki zadłużenia osiągną niespotykane do tej pory rozmiary, a poziom deficytu sektora finansów publicznych - wielkości nienotowane od czasów II wojny światowej - powiedziała w poniedziałek wiceprezes EBI Teresa Czerwińska.

Czerwińska wzięła udział w poniedziałek w sesji towarzyszącej EEC Online (Europejski Kongres Gospodarczy) poświęconej europejskiej odpowiedzi na kryzys. Wyraziła wiarę, że wspólne wysiłki i skoordynowane działania przyniosą efekt i pozwolą na złagodzenie skutków pandemii i relatywnie szybki powrót do normalności.

Zobacz więcej

Teresa Czerwińska

Fot. Mat. pras. EBI

Zaznaczyła, że owa normalność nie będzie taka sama jak przedtem, a skutki COVID odcisną swoje piętno nie tylko na życiu gospodarczym. Zdaniem byłej minister finansów skutki gospodarcze obecnego kryzysu będą dużo bardziej dotkliwe, niż skutki kryzysu lat 2008-2009.

"Ten kryzys dotyczy w bezpośredni sposób sfery realnej gospodarki, w odróżnieniu od kryzysu poprzedniego, który generowany był przez kryzys finansowy" - zauważyła.

Z ostatniej chwili

- 09:21** LOT przedłuża zawieszenie lotów międzynarodowych do 14 czerwca
- 09:16** Wielka Brytania ogłosiła politykę celną
- 08:50** Moderna chce sprzedać prawa do 1,3 mld USD
- 08:31** Rekordowy spadek sprzedaży nowych aut w Europie w kwietniu
- 08:21** Wzrosty na rynkach akcji w Azji
- 08:03** Lagarde: EBC będzie kontynuował QE pomimo wyroku w Niemczech
- 08:00** Zys netto R22 wzrósł

Nowelizacja budżetu Państwa – sierpień 2020

Kategoria	Budżet 2020	Nowelizacja	Różnica
Dochody ogółem	435,4	398,7	-36,7 mld zł
Wydatki ogółem	435,7	508,0	72,3 mld zł
Deficyt	-0,3	-109,3	-109,0 mld zł
Kategorie ekonomiczne	Budżet 2020	Nowelizacja	Różnica
Wzrost PKB	3,7%	-4,6%	-8,3%
Bezrobocie	5,1%	8,0%	2,9%
Wzrost płac	6,0%	3,5%	-2,5%
Przeciętna CPI	2,5%	3,3%	0,8%
Wybrane dochody:	Budżet 2020	Nowelizacja	Różnica
VAT	196,5	170,0	-26,5 mld zł
PIT	66,5	64,1	-2,4 mld zł
CIT	42,0	38,5	-3,5 mld zł

Nowelizacja budżetu Państwa – sierpień 2020

Planowany wzrost długu netto:	
Skarb Państwa	103,4 mld zł
BGK	100,0 mld zł
PFR (tarcze)	70,0 mld zł
SUMA	273,4 mld zł

Ekonomiści mówią o prawdopodobnym wzroście o 200-220 mld zł

Czy my nie upadniemy pod ciężarem długu?

subiektywnie
o finansach

„Za prawdopodobny scenariusz uznajemy wykonanie deficytu w okolicach 90-95 mld zł. Nie zmienia to faktu, że potrzeby pożyczkowe państwa w tym roku wyniosą ok. 220 mld zł, z czego ok. połowa została już zaspokojona poprzez emisje obligacji. Rok 2020 zostanie zapamiętany jako okres załamania dochodów podatkowych, silnego wzrostu wydatków i pogorszenia wyniku budżetu”

– **napisali analitycy Banku Pekao w komentarzu** do nowego budżetu państwa na 2020 r. A ogromny wzrost zadłużenia państwa – ostatnio większość obligacji kupowały polskie banki i pośrednio NBP – oznacza większą skłonność rządzących do manipulacji wartością pieniądza po to, by spłacanie długu było łatwiejsze. O czym myśleć? Ano np. o utrzymywaniu jak długo się da, niskich stóp procentowych (żeby płacić niskie odsetki od długu), co wiąże się też z osłabieniem złotego wobec innych walut. Ale nie tylko.

Ciekawą rozmowę **uciał sobie w TOK FM Maciek Głogowski z wiceministrem finansów Piotrem Patkowskim**. Młody wiceminister w pewnym momencie zdradził, dlaczego rząd aż tak bardzo się nie przejmuje rosnącym zadłużeniem. Otóż wiceminister powiedział, że po pierwsze **PKB będzie nominalnie rósł, więc ten sam dług z czasem „rozpuści się” w większym bogactwie Narodu**, a po drugie, że...

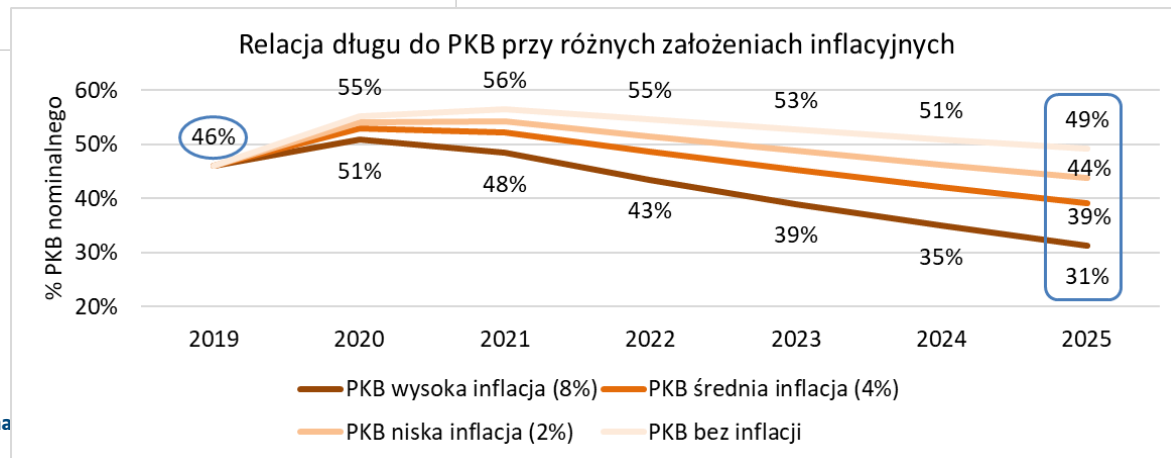
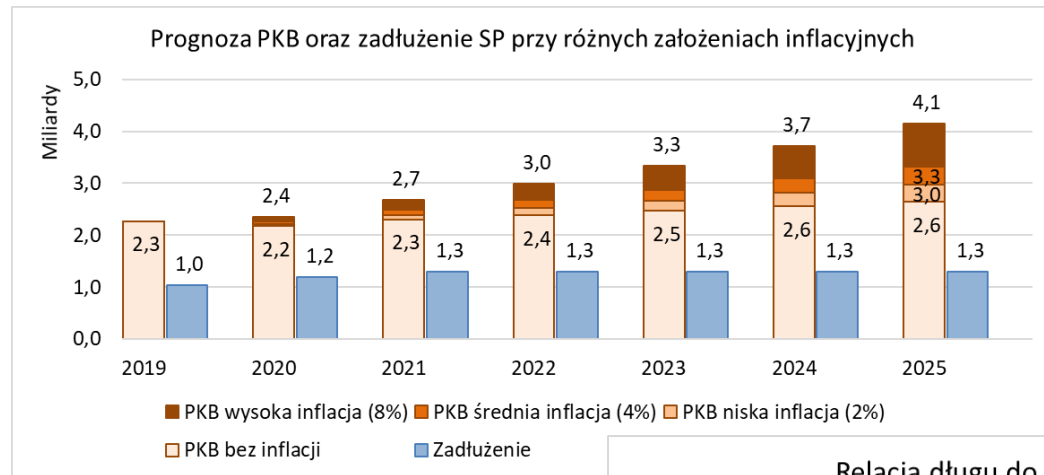
„Oprocentowanie pieniędzy, które pożyczamy na rynku często jest niższe od poziomu inflacji. W związku z tym te pieniądze realnie i nominalnie tracą na wartości”

Co wiceminister ma na myśli? Ano to, że jeśli, jako minister finansów, pożyczę dziś od kogoś 1.000 zł na 1% w skali roku i będę musiał te odsetki spłacać z pieniędzy pozyskanych z podatków obywateli, a inflacja w tym czasie wynosi 5%, to wzrost dochodów podatkowych (ceny w sklepach są przecież z VAT-em, czyli uwzględniają inflację, a płace są obciążane PIT-em), to mój dług jest realnie wart coraz mniej, a pieniądze na jego spłatę jest nominalnie coraz więcej.

Marzenie rządu, wyrażone między wierszami przez wiceministra jest więc następujące: możliwie jak najniższe stopy procentowe (nawet kosztem spadku wartości złotego) oraz inflacja wyższa od oprocentowania długu. Im większy dług, tym silniejsze marzenie. A na koniec tego roku siła marzenia wzrośnie z biliona do 1,2 biliona złotych (bo o tyle wzrośnie zadłużenie Polski).

Na Waszym miejscu chwyciłbym się już dziś za portfele (dotyczy tych, którzy mają jakieś oszczędności). Nie ma wątpliwości, że rząd nie będzie się strachał umiarkowanie wysokiej inflacji, bo dzięki niej łatwiej mu będzie spłacać zadłużenie, które właśnie teraz mu wystrzeliwuje pod sufit. A deficyt państwowego budżetu będzie mniej groźny.

Czy my nie upadniemy pod ciężarem długu?

Nie ma jednej inflacji...

Inflacja w lipcu wyniosła 3 proc. w ujęciu rocznym – podał Główny Urząd Statystyczny. Na szczególną uwagę zasługuje wyraźny wzrost cen usług, któremu towarzyszyła coraz droższa żywność.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu 2020 r. w porównaniu z lipcem 2019 r. wzrosły o **3 proc.** - wynika z komunikatu Głównego Urzędu Statystycznego.

Lipcowy wynik wciąż jest wyższy od celu inflacyjnego Narodowego Banku Polskiego, choć mieści się w akceptowanym paśmie odchyień. NBP definiuje „stabilność cen” jako wzrost koszyka CPI o 2,5 proc. z dopuszczalnym odchyleniem o jeden punkt procentowy w obie strony.

Usługi drożeją mocniej

Ceny usług wzrosły o 7,3 proc., a towarów 1,5 proc. Dla porównania miesiąc wcześniej było to odpowiednio 7,4 proc. i 1,8 proc.

Inflacja bazowa ponownie poszła w górę, choć ogólna inflacja nieco spadła. Wskaźnik, na który uwagę zwracają ekonomiści i bankierzy centralni, jest najwyższy od 2001 r.

Według opublikowanych dziś danych NBP w lipcu 2020 r. inflacja w relacji rok do roku:

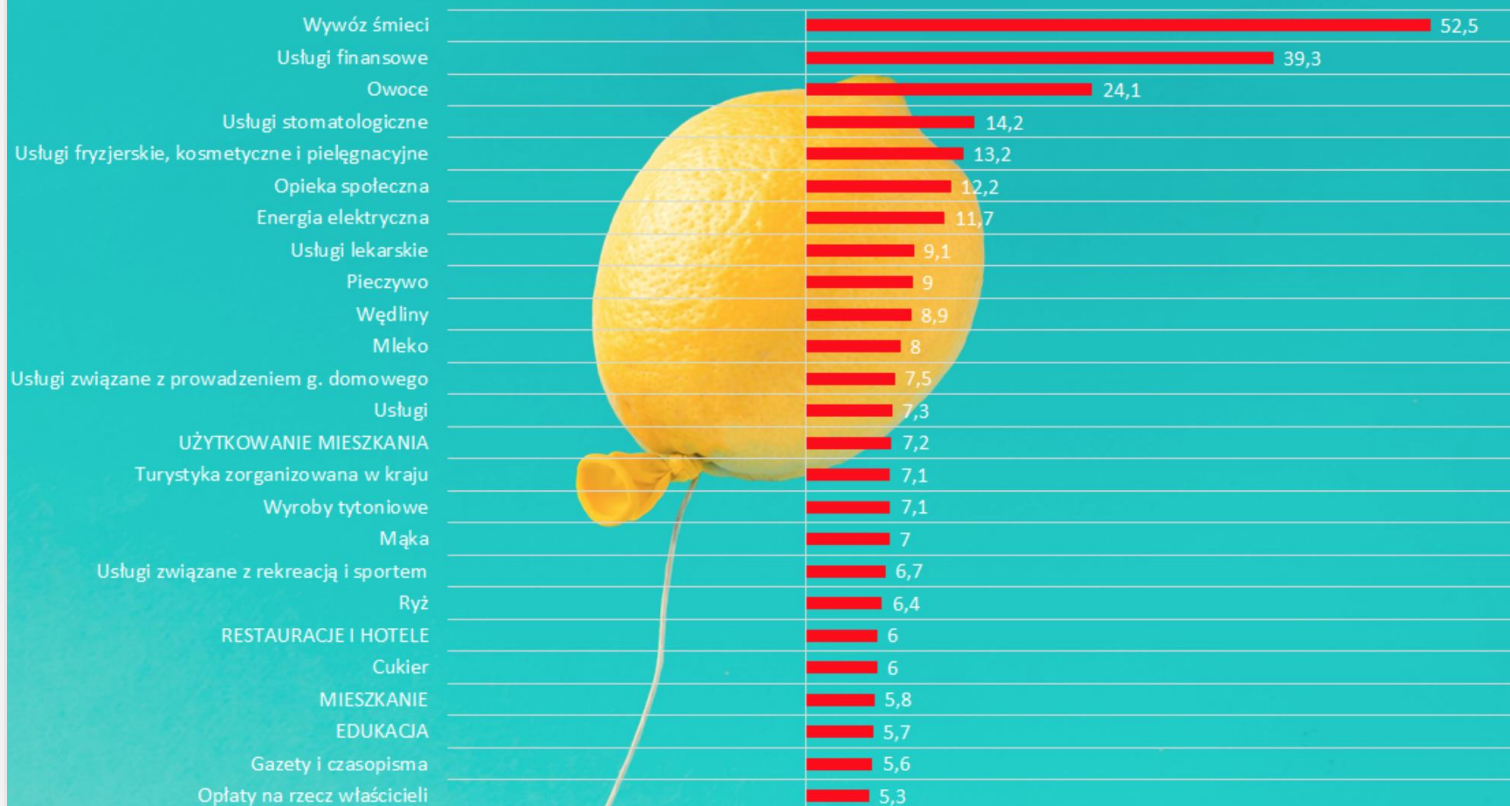
- po wyłączeniu cen żywności i energii wyniosła **4,3 proc.**, wobec 3,1 proc. miesiąc wcześniej; analitycy oczekiwali wzrostu do 4,2 proc.
- po wyłączeniu cen administrowanych (podlegających kontroli państwa) wyniosła **2,1 proc.**, wobec 2,3 proc. miesiąc wcześniej;
- po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych wyniosła **3,4 proc.**, wobec 3,5 proc. miesiąc wcześniej;
- tzw. 15-proc. średnia obciążona, która eliminuje wpływ 15 proc. koszyka cen o najmniejszej i największej dynamice, wyniosła **3,3 proc.**, wobec 3,5 proc. miesiąc wcześniej.

Spośród czterech wskaźników inflacji bazowej, najczęściej używanym przez ekonomistów oraz bankierów centralnych jest **wskaźnik pomijający ceny żywności i energii (pierwszy na powyższej liście)**. Waga obu kategorii w koszyku inflacyjnym wynosi bowiem łącznie ponad 40 proc.

Bankier.pl

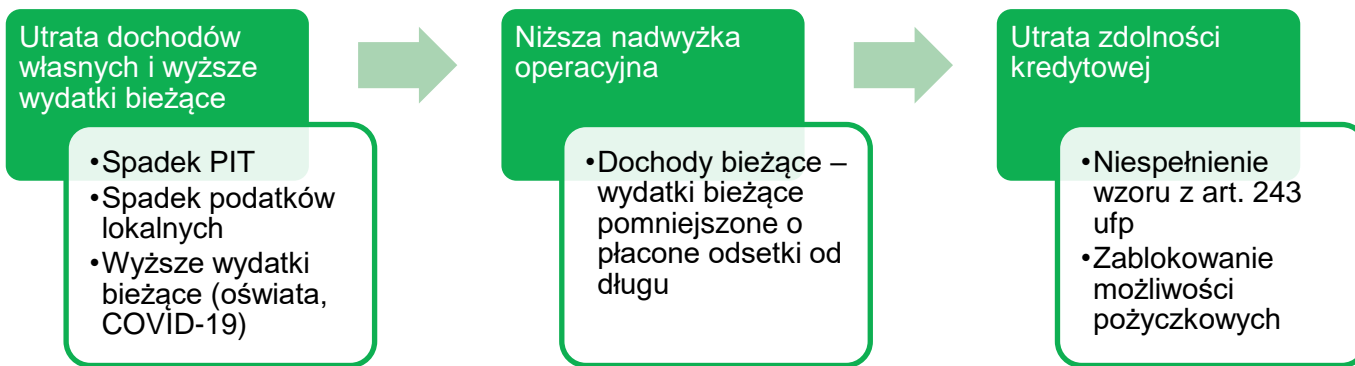
Inflacja w lipcu 2020 r.

Procentowa zmiana cen względem roku poprzedniego

W co najbardziej w JST uderzy kryzys?

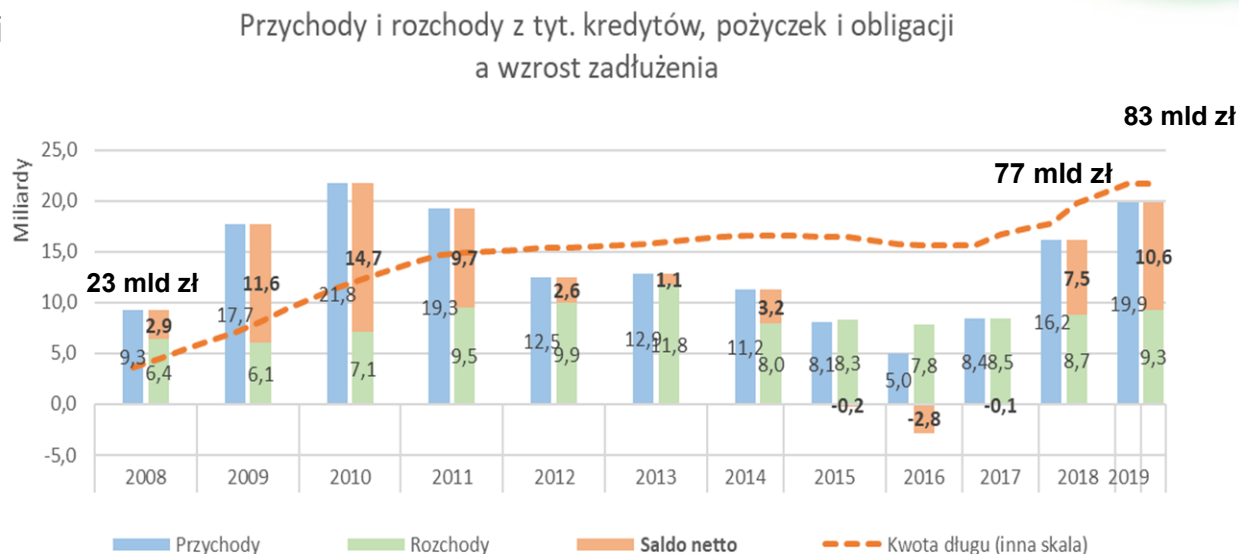
1. Zachowanie **płynności bieżącej**, tj. możliwość regulowania zobowiązań na czas
2. Niezakłócona **obsługa zobowiązań dłużnych** (odsetek i rat kapitałowych)
3. **Możliwość finansowania inwestycji** prorozwojowych ze środków własnych, dotacji i z finansowania zewnętrznego (długu)

Utrata zdolności kredytowej

■ Skutki nieoczywiste

- ▶ Ryzyko braku płynności
- ▶ Ryzyko refinansowania
- ▶ Ryzyko cen długu

Sytuacja sektora bankowego – kwiecień 2020

Aktualizacja: 17.04.2020, 06:18 Publikacja: 18.04.2020

Widmo ogromnych odpisów wisi nad bankami

Banki szykują się na kryzys gospodarczy będący skutkiem pandemii koronawirusa i sygnalizują, że **wzrosną ich straty kredytowe**. Ich skala może być znacznie **większa niż w poprzednim globalnym kryzysie finansowym**.

Natura tamtego kryzysu była zupełnie inna, miał on źródło w sektorze finansowym i rozprzestrzenił się na realną gospodarkę. Teraz przyczyna jest medyczna i problem najpierw dotyka firm i pracowników, ale może rozlać się na sektor finansowy.

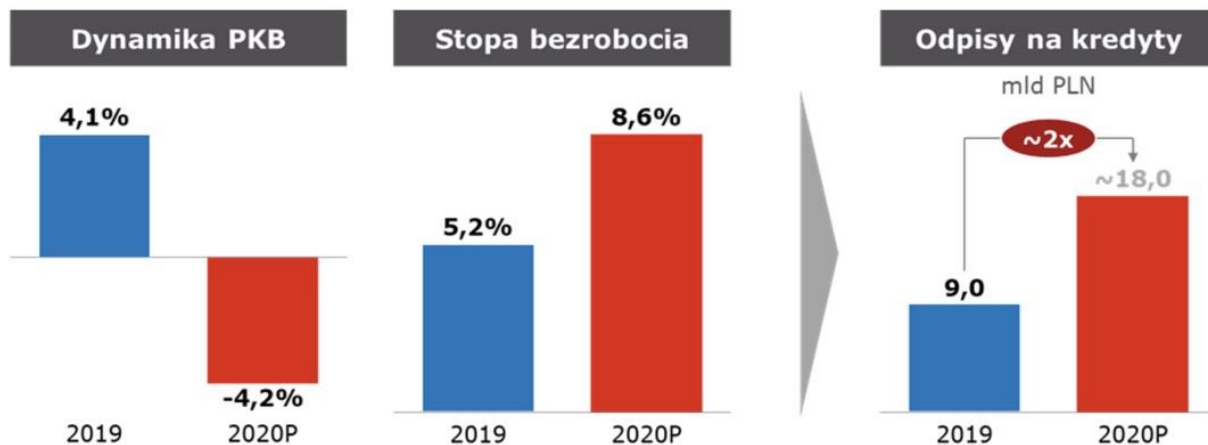
– Wiele wskazuje na to, że kryzys spowodowany pandemią będzie głęboki, a firmy mogą mieć poważne problemy. Nie można go lekceważyć. To **z pewnością odbije się negatywnie na odpisach kredytowych także polskich banków**. Trudno już teraz powiedzieć, w jakim stopniu urosną odpisy kredytowe, bo niepewność jest ogromna – mówi Rafał Kozłowski, **wiceprezes PKO Banku Polskiego**.

Wskazuje, że **faktyczną skalę problemów banki poznają dopiero, gdy zobaczą wyniki finansowe firm za II kwartał, czyli stanie się to najwcześniej w połowie III kwartału**. – **Analitycy przewidują dwu-, trzykrotny wzrost salda rezerw kredytowych**. To wstępna ocena, która ze względu na wysoką niepewność może być jeszcze **niedoszacowana** – podkreśla szef finansów PKO BP.

Analitycy przypominali w ostatnich raportach kryzys finansowy sprzed dekady, gdy na koniec 2008 r. banki odzwierciedliły drastyczne pogorszenie otoczenia gospodarczego, tworząc większe odpisy (urośli z około 1,6 do 5 mld zł, a w 2009 r. sięgnęły 11 mld zł). **Koszty ryzyka sięgnęły wtedy prawie 2 proc., dzisiaj wynoszą około 0,89 proc., ale same banki nie wiedzą, czy także teraz wskaźnik ten więcej niż podwoi się i dojdzie w okolice 2 proc.**

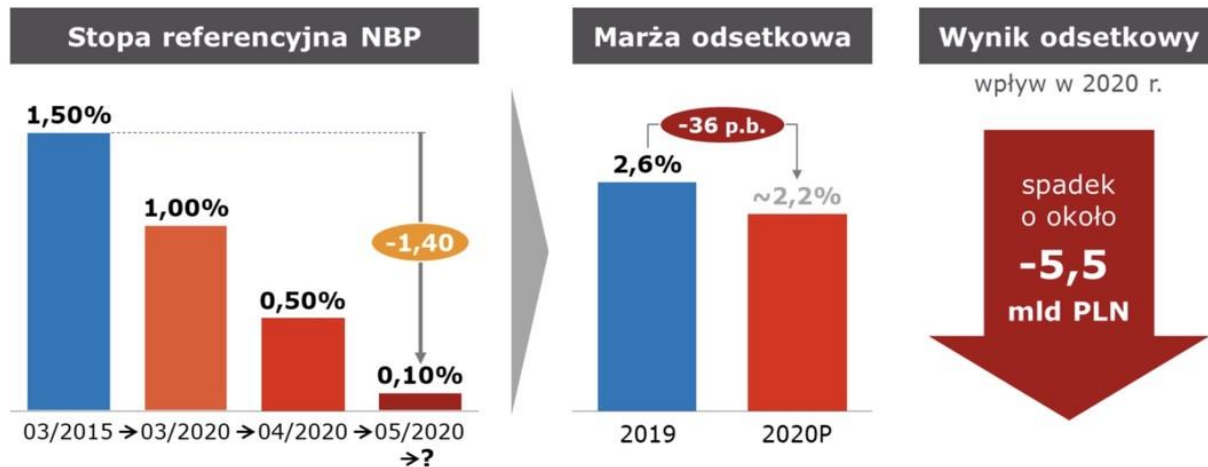
Gdyby tak się miało stać, w ogromnym stopniu obniżyłoby to zysk sektora, bo **saldo odpisów musiałoby urosnąć z 9 mld zł w 2019 r. do 20 mld zł**. Dla porównania **wynik operacyjny sektora, czyli uwzględniający już koszty ryzyka i operacyjne, wyniósł 19,8 mld zł w 2019 r.**

Znaczenie spadku PKB i wzrostu bezrobocia

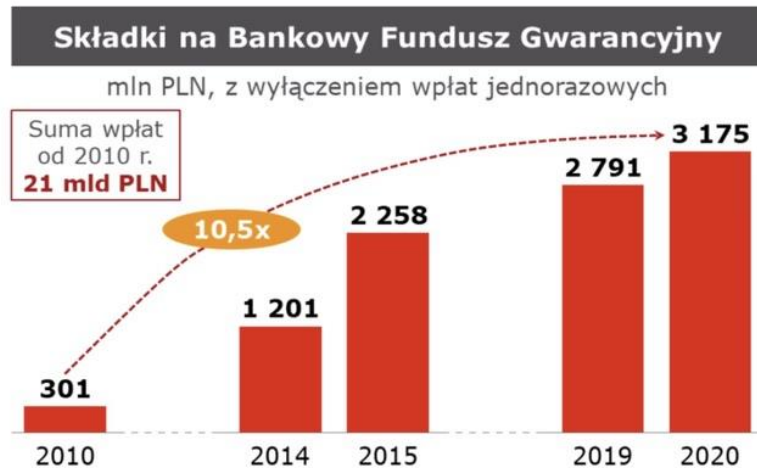
Źródło: prognozy makroekonomiczne mBanku na 01.06.2020 r., dane KNF, konsensus rynkowy dla sektora na bazie opinii analityków

Znaczenie spadku stóp referencyjnych WIBOR

Źródło: dane NBP, KNF, konsensus rynkowy dla sektora na bazie opinii analityków

Znaczenie upadłości banków spółdzielczych i SKOK

BS i SKOKi

w okresie 03.2014-12.2020:

	liczba
Banki spółdzielcze	-31
SKOKi	-30

w wyniku **upadłości**, połączenia lub przejęcia przez inne podmioty

Jednorazowe wpłaty do BFG wymagane od banków wyniosły dodatkowo:

- 2 018 mln PLN** w 2015 r.
- 145 mln PLN** w 2016 r.

Źródło: mBank na podstawie danych BFG i KNF

Ryzyko związane z bankami spółdzielczymi

.CZY

3
42
BANK SPÓŁDZIELCZY W w zł

wyliczenie kapitałów własnych na 31.12.2019r	
Fundusz udziałowy zamortyzowany	468 800,00
Fundusz zasobowy	12 842 574,73
Fundusz ogólnego ryzyka	980 000,00
Fundusz rezerwowy	0,00
Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów finansowych (+/-)	-5 397,30
Fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego (wyłączenie 60%)	0,00
Wartości niematerialne i prawne (-)	-18 480,09
Pomniejszenia Tier 1	-74 575,94
Kapitał Tier I	14 192 921,40
Rezerwa na ryzyko ogólne	686 000,00
Pomniejszenia Tier 2	-35 948,03
Pożyczka podporządkowana	0,00
Kapitał Tier II	650 051,97
Łączny kapitał (Tier I i Tier II)	14 842 973,37
łączny wskaźnik kapitałowy na dzień 31.12.2019r.	17,01
suma bilansowa na dzień 31.12.2019	179 036 847,91
łączny kapitał	14 842 973,37
Plan naprawczy	NIE
przynależność do IPS	od 01.04.2020 do SSOZ BPS

Najważniejsze wskazówki:

1. Wskaźniki kapitałowy: min wg ustawy 10,5%, **najlepiej powyżej 13%-15%** (będzie mocno spadał w obecnej sytuacji)
2. Plan naprawczy: **NIE**
3. Przynależność do IPS: **TAK**
4. Łączny kapitał: **jeśli ujemny to jest katastrofa!** Jeśli za mało dodatni to będzie to widać we wskaźniku kapitałowym - będzie za niski
5. Żądać informacji co kwartał!
6. W jakim trybie? Bez żadnego trybu!

Polecam artykuły

<http://aesco.com.pl/strefa-wiedzy>

<http://facebook.com/AescoGroup>

Inflacja na ratunek samorządom?

Czy nie upadniemy pod ciężarem długów? Inflacja na ratunek! W obliczu kryzysu finansowego wywołanego przez COVID-19 i spadających dochodów bieżących, wiele samorządów ma tylko jedno wyjście: zaciągnąć zadłużenie, które pozwoli w zachowaniu płynności finansowej. Dla wielu JST jest to rozwiązanie kontrowersyjne – włodarze obawiają się, że powiększanie zadłużenia samorządu może w przyszłości oznaczać poważne problemy

← Podziel się

Dochody JST: o ile spadną w związku z pandemią COVID-19?

O ile spadną dochody JST w związku z pandemią COVID-19? Od wybuchu kryzysu wywołanego przez COVID-19 nikt nie miał wątpliwości, że dochody JST znacząco zmaleją. Pozostawało tylko pytanie, jakiego rzędu będą straty. Najnowsze dane opublikowane przez Ministerstwo Finansów pozwalają na stworzenie konkretnej prognozy. Tarcza antykryzysowa 4.0: pakiet rozwiązań dla jednostek samorządu terytorialnego Patrz też: Przeciwdziałanie

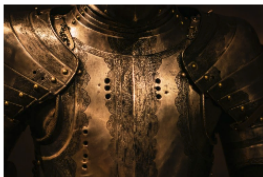
← Podziel się

Bon inwestycyjny dla JST

Bon inwestycyjny dla JST Po tarczach antykryzysowych – czas na tarczę inwestycyjną, czyli bon inwestycyjny. Sejm przyjął poprawki do specustawy, które pozwalają na przekazywanie JST środków na inwestycje. Do podziału jest 6 mld zł, z czego 5 mld zł trafi do gmin, natomiast 1 mld zł do powiatów. Kto i na jakich zasadach będzie mógł

← Podziel się

Tarcza antykryzysowa 4.0: pakiet rozwiązań dla jednostek samorządu terytorialnego

Tarcza antykryzysowa 4.0: pakiet rozwiązań dla jednostek samorządu terytorialnego Tarcza antykryzysowa 4.0 to pakiet rozwiązań, które mają ułatwić jednostkom samorządu terytorialnego przetrwanie trudnego czasu pandemii i uporanie się z jej długofalowymi konsekwencjami. Patrz też: Przeciwdziałanie finansowym skutkom COVID-19 Patrz też: Bon inwestycyjny dla JST Pierwsza wersja tarczy antykryzysowej oraz wprowadzone do niej poprawki spotkały się z

← Podziel się

Co można zrobić?

Płynność bieżąca:

- Zaciągnięcie przychodów na utratę dochodów (wyłączone z IWZ wg tarczy 4.0)
- Problemy: reakcja radnych, opóźnione dane, potencjalny brak ofert

Art. 243 ufp:

Restrukturyzacja zadłużenia:

- przedpłata rat istniejącego długu z 2021-2023 (jeśli możliwe)
- przesunięcia terminów spłaty (możliwe przy obligacjach)
- ewentualnie konsolidacja (tylko wybrane województwa)

Reguły bezpiecznego zarządzania zadłużeniem

- Prawidłowe liczenie **potencjału finansowego** (zdolności kredytowej)
- Prawidłowe **prognozowanie** potencjału finansowego (z uwzględnieniem inflacji!)
- Utrzymywanie niskiego wykorzystania limitu z **art. 243 ufp w 3 najbliższych latach**
- Wykorzystywanie **terminu zapadalności i karencji w spłacie** jako składowych **zdolności kredytowej**
- Wykorzystanie **elastycznych instrumentów finansowych** (umożliwiających zmianę struktury zadłużenia w czasie trwania spłaty)
- **Edukacja radnych!**

System finansowania Aesco™

Więcej inwestycji, większe bezpieczeństwo, zrównoważony rozwój

Completny system finansowania inwestycji samorządowych stworzony w oparciu o wiedzę i doświadczenie współpracy z ponad 600 samorządami w Polsce.

1. Matryca Kwalifikacji Projektów™

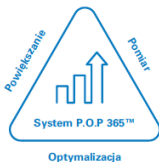
Ktore inwestycje dodadzą siły Twojej gminie, miastu, powiatowi?

Dzięki temu narzędziu można określić, które projekty inwestycyjne wzmocnią potencjał samorządu („silniki”), a które, pozornie atrakcyjne, będą stanowiły głównie obciążenie („pomniki”).

2. System P.O.P. 365™

Na jaki poziom wydatków inwestycyjnych Cię stac?

Narzędzie pozwalające kontrolować potencjał finansowy Jednostek Samorządu Terytorialnego na trzech poziomach:

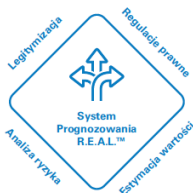

- P** **Pomiar potencjału** – wykonanie analizy, na jaki realny poziom wydatków aktualnie stac daną JST
- O** **Optymalizacja potencjału** – określenie, jak można w szybki sposób bezpiecznie zwiększyć możliwości finansowe samorządu
- P** **Powiększanie potencjału** – ustalenie, jak strategicznie zwiększyć potencjał i dochody budżetu w perspektywie 2–5 lat

3. System Prognozowania R.E.A.L.™

Jak maksymalnie obniżyć ryzyka realizacji projektów?

Wynikiem prac jest realistyczna prognoza wpływu projektów na przyszłe budżety i optymalnie skonstruowana wieloletnia prognoza finansowa – zgodna z oczekiwaniami RIO, władz JST oraz instytucji finansowych. Praca nad nią odbywa się w czterech wymiarach:

- R** **Regulacje prawne** – analiza wpływu w obszarze finansów publicznych, zamówień publicznych, poszczególnych obszarów gospodarki komunalnej
- E** **Estymacja wartości** – ustalenie założeń ekonomicznych, demograficznych i innych, które pozwolą na oszacowanie poszczególnych wartości prognostycznych
- A** **Analiza ryzyka** – badanie możliwych odchylen związanych z nieprzewidywalnością procesów gospodarczych, analiza ryzyk związanych z zadłużeniem, w tym analiza wrażliwości
- L** **Legitymizacja** – uzasadnienie i przekonanie odbiorcy prognozy do tego, że scenariusz w niej przedstawiony jest możliwy i prawdopodobny

4. Optymalizator A.E.S.C.O.™

Jakim produktem sfinansować wkład własny dla wybranych inwestycji?

Najważniejszy i kluczowy system pozwalający dobrać właściwy produkt finansowy – taki, który pozwoli na sfinansowanie żądanej liczby inwestycji i bezpieczeństwo w okresie splat.

Optymalizator pozwala na ocenę w oparciu o pięć kryteriów (od najważniejszego):

A **Art. 243 ufp** – jak dany produkt finansowy zachowuje się w kontekście art. 243 ustawy o finansach publicznych?

Przykładowo, emisja obligacji przychodowych zgodnie z ustawą o finansach publicznych jest wyłączona z limitacji długu. Należy się więc zastanowić, czy dany samorząd dysponuje potencjałem, żeby takie obligacje wyemitować. Jeśli jest możliwość skorzystania z wyłączeń z limitacji długu, należy to zrobić w imię bezpieczeństwa prawnego.

E **Elastyczność** – w jakim stopniu można dostosować produkt do swojej sytuacji i możliwości finansowych? Czy będzie możliwość zmiany jego charakterystyki, jeśli sytuacja finansowa, możliwości splaty i prawo zmieniać się w przyszłości?

Sytuacja finansowa samorządów jest dynamiczna. Nie można przewidzieć wszystkiego. Można natomiast dostosowywać się do zmieniającej się sytuacji prawnej i ekonomicznej. Nie wszystkie produkty finansowe są elastyczne. Przykładowo, dużo łatwiej zmienić harmonogram splaty obligacji komunalnych niż kredytu, ze względu na objęcie tego ostatniego przepisami Prawa Zamówień Publicznych, które bardzo usztywniają produkt.

S **Splata** – na jak długo można rozłożyć splatę danego produktu finansowego? Jak bardzo można go dostosować do swoich prognozowanych możliwości splaty, np. zastosować karencję w spłacie kapitału?

Czas splaty to obok potencjału finansowego podstawowa składowa zdolności kredytowej. Można zwiększyć swoją zdolność lub bezpieczeństwo splat poprzez rozłożenie ich na dłuższy okres i zastosowanie karencji w spłacie kapitału.

C **Cena** – ile kosztuje produkt, biorąc pod uwagę marżę, prowizję i nakład pracy związany z jego pozyskaniem?

Cena produktu jest bardzo ważna. Ale czy kupując tańszy produkt, także finansowy, nie działamy na swoją niekorzyść? Przykładowo, kredyt 5-letni zawsze będzie tańszy niż 10-letni. Ale kredyt 5-letni może spowodować problemy finansowe samorządu (np. konieczność wejścia w tryb postępowania naprawczego), niewarte uzyskanych pseudooszczędności.

O **Osiągalność** – czy produkt jest osiągalny (dostępny na rynku) przy potrzebnych kwotach?

Niektóre produkty finansowe są skomplikowane i opłaca się je przygotować dopiero od kwot rzędu 10 mln zł. Przy małych jednostkach samorządowych, gdzie potrzeby są mniejsze, produkt taki będzie nieosiągalny.

Analę produktów finansowych w oparciu o kryteria Optymalizatora A.E.S.C.O.™ przedstawiliśmy w osobnej tabeli. Jeśli nie otrzymaliście jej Państwo wraz z tym materiałem, prosimy o kontakt: biuro@aesco.com.pl.

System będzie opisany w książce Mariusza Gołaszewskiego „Od skarbnika do dyrektora finansowego”, która zostanie wydana na początku 2021 roku.

W projektach realizowanych dla JST spółka Aesco Group wykorzystuje system od 2015 roku

Podsumowanie

- Kryzys COVID-19 się pogłębia i będzie miał wpływ też na lata 2021-2022
- Rząd broni się przed najgorszymi skutkami **zwiększając zadłużenie**
- Polityka gospodarcza zakłada utrzymanie **podwyższonej inflacji** w celu **dewaluacji zadłużenia** publicznego
- Samorządy czeka kilka lat działania w warunkach **kryzysu finansów publicznych**
- Możliwe działania w JST:
 - ▶ Wstrzymanie inwestycji (ale **ich ceny spadły...**) lub
 - ▶ Zwiększanie **zadłużenia** dbając o jego **bezpieczeństwo** i korzystając z jego **dewaluacji**

Wybrane przepisy z projektu „tarczy 4.0” z 10.04.2020 - art. 242 ufp

Art. 15zoa

1. W roku 2020 jednostka samorządu terytorialnego dokonując zmian budżetu **może przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ustawy** o finansach publicznych, o kwotę:
 - a) **planowanych wydatków bieżących ponoszonych** w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w części, w jakiej zostały sfinansowane dochodami majątkowymi lub przychodami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 1-4 (emisje obligacji, kredyty, pożyczki, prywatyzacja majątku jst) i pkt 7 ustawy o finansach publicznych (spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych);
 - b) **planowanego ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.**
2. **Ubytkiem w dochodach** jednostki samorządu terytorialnego będącym skutkiem wystąpienia COVID-19, o którym mowa wyżej, **jest zmniejszenie dochodów, obliczone jako różnica między dochodami jednostki planowanymi w zmianie budżetu, o której mowa w ust. 1, a planowanymi dochodami (za cały rok 2020) wykazanymi przez jednostkę w sprawozdaniu budżetowym za pierwszy kwartał 2020 r.**

Wybrane przepisy z projektu „tarczy 4.0” z 10.04.2020 - art. 242 ufp

3. Przez dochody, o których mowa w ust. 2, rozumie się **dochody podatkowe**, o których mowa w art. 20 ust. 3, art. 22 ust. 3 (*dochody z tytułu: podatku od nieruchomości; podatku rolnego; podatku leśnego; podatku od środków transportowych; podatku od czynności cywilnoprawnych; podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej; wpływów z opłaty skarbowej; wpływów z opłaty eksploatacyjnej; udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych; udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych*) i art. 24 ust. 3 (*dot. województw*) ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23 i 374) **powiększone o opłatę miejscową i uzdrowiskową**.
4. Ubytek dochodów obliczony w sposób określony w ust. 2 **podlega pomniejszeniu o kwoty uzupełnienia dochodów** otrzymane przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie art. 15Zof (1. W roku 2020 rezerwa, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, może być zwiększona środkami z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonych na zwiększenie subwencji ogólnej. Ust. 2. W roku 2020 środki rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, mogą być przeznaczane także na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, zmniejszonych na skutek wystąpienia COVID-19).
5. Na koniec roku budżetowego 2020 **ocena spełnienia zasady** określonej w art. 242 ustawy o finansach publicznych **następuje z uwzględnieniem wykonanych wydatków bieżących ponoszonych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19** oraz **ubytku w wykonanych dochodach, będącego skutkiem wystąpienia COVID-19**.

Zmiana konstrukcji wskaźnika z art. 243 ufp (IWZ)

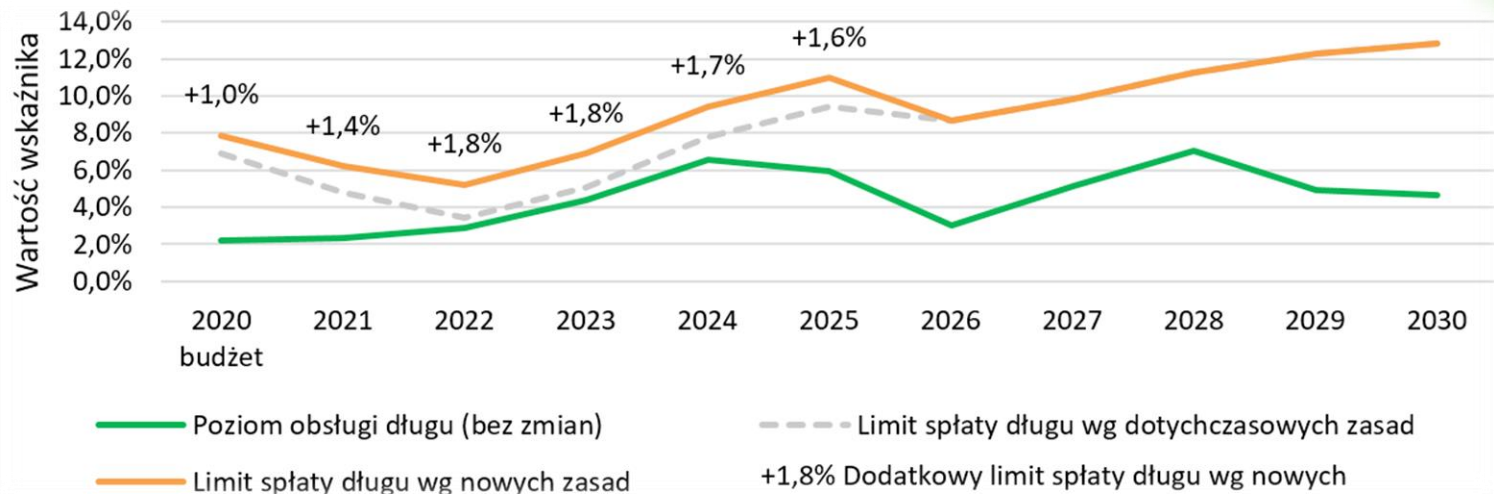
Ustalając na lata 2020-2025 relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego, **wydatki bieżące budżetu jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu.**

$$\frac{R + O_{+Prowizje}}{Db - Db_{celowe}} \leq \sum_{i=1}^3 \frac{(Db - Db_{UE}) + Sm - (Wb - O + Wb_{UE})}{Db - Db_{celowe}} : 3$$

Opis oznaczeń:

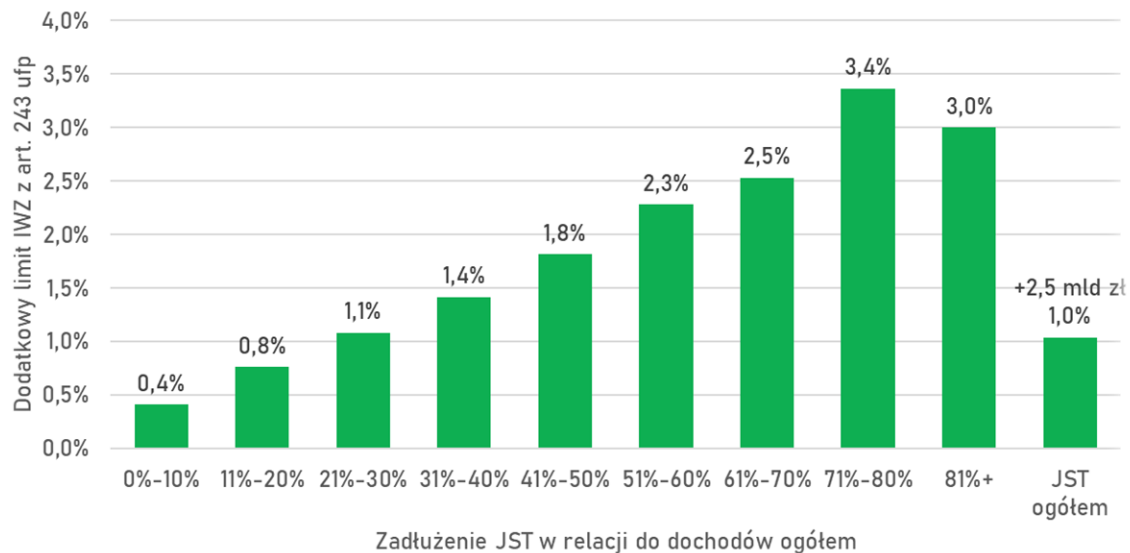
<https://aesco.com.pl/co-sie-zmienilo-w-art-243-ustawy-o-finansach-publicznych-od-2020-r/>

Znaczenie zmiany w IWZ dla zdolności kredytowej

Średni wzrost limitu IWZ a zadłużenie samorządów

Średni wzrost limitu IWZ dzięki zmianie art. 243 ufp w ramach tzw. Tarczy Antykryzysowej (art. 31zl ustawy) a zadłużenie samorządów

Wybrane przepisy z projektu „tarczy 4.0” z 10.04.2020 - art. 243 ufp

Art. 15zob.

1. **Ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1** ustawy o finansach publicznych w zakresie spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, **nie stosuje się do wykupów papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w 2020 r. do kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.** Przepis art. 15zoa ust. 2 -4 stosuje się odpowiednio.

2. Ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego:

a. na lata 2020-2025 wydatki bieżące budżetu podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu; (...);

b. **na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.**

3. Zaciągnięcie zobowiązań, o których mowa w ust. 1, nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych. **Regionalna izba obrachunkowa** wydając opinię o możliwości spłaty tych zobowiązań, ocenia w szczególności **wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych.**

Wybrane przepisy z projektu „tarczy 4.0” z 10.04.2020 - art. 243 ufp

Art. 15zoc.

1. **Na koniec** roku budżetowego **2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 80% wykonanych dochodów** ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.
2. **W trakcie** roku budżetowego **2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 80% planowanych w danym roku budżetowym dochodów** tej jednostki.
3. Relacje, o których mowa w ust. 1 i 2, **mogą być niezachowane** jedynie w przypadku, gdy jednostka samorządu terytorialnego **spełnia ograniczenie w zakresie spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, określone w art. 243 ust. 1 ustawy** o finansach publicznych bez zastosowania wyłączenia określonego w art. 15zob ust. 1. *(przychody na utracone dochody bieżące)*

Zmiany we wzorze WPF

- Resort finansów przygotował **rozporządzenie zmieniające wzór wieloletniej prognozy finansowej** w JST. Dzięki temu samorządy **będą mogli wykazać ustawowe wyłączenia z limitu zadłużenia**, które wprowadziła tarcza antykryzysowa 4.0.
- Zmiana wzoru WPF wynika z potrzeby dostosowania go do rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.).
- Zgodnie z projektem dotychczasowy **wzór WPF uzupełniono o wiersze dotyczące wprowadzonych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań**.

Zmiany we wzorze WPF

- Dodane wiersze umożliwią wykazywanie przez samorządy danych dotyczących:
 - ▶ spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych, odpowiednio zaciągniętych lub wyemitowanych w 2020 r. w związku z ubytkami w dochodach związanymi z COVID – 19 oraz odsetek i dyskonta od tych zobowiązań, które zgodnie z art. 15zob ust. 1 ustawy zostały wyłączone ze wskaźnika spłaty zobowiązań,
 - ▶ wydatków bieżących ponoszonych w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID - 19, które stosownie do art. 15zob ust. 2 pkt 2 ustawy przy wyliczaniu wskaźnika spłaty zobowiązań na rok 2021 i kolejne lata, będą pomniejszały wydatki bieżące.

Zmiany we wzorze WPF

Wyszczególnienie	Nr nowego wiersza	Nazwa nowego wiersza	Opis
2. Wydatki bieżące	2.1.3.3	Pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	W tej pozycji należy ująć odsetki i dyskonto od zaciągniętych kredytów i pożyczek lub papierów wartościowych, odpowiednio zaciągniętych lub wyemitowanych w 2020 r. w związku z ubytkami w dochodach związanymi z COVID – 19.
5. Rozchody budżetu	5.1.1.4	Kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	W tej pozycji należy ująć spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupy papierów wartościowych, odpowiednio zaciągniętych lub wyemitowanych w 2020 r. w związku z ubytkami w dochodach związanymi z COVID – 19.
10. Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych	10.10	Wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	W tej pozycji należy ująć sumę kwot z wierszy 2.1.3.3 oraz 5.1.1.4.
10. Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych	10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań	W tej pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczaniu limitu spłaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ufp, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Mariusz Gołaszewski

Prezes Zarządu Aesco Group Sp. z o.o.

e-mail: biuro@aesco.com.pl

www.aesco.com.pl

facebook.com/AescoGroup

Tel. 22 213 81 60